

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,

w sprawie **R. S.**

oskarżonego o czyny z art. 297 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 28 lutego 2024 r.,

apelacji wniesionej przez prokuratora - na niekorzyść

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II AKo 72/23,

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;**
- 2. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa;**
- 3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz R. S. 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej poniesionych w postępowaniu odwoławczym.**

[PGW]

UZASADNIENIE

R. S. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 1 czerwca 2018 r. w [...] Zarządzie Dróg Wojewódzkich w W. przy ul. M., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą P. przedłożył w postępowaniu przetargowym niezgodne z prawdą oświadczenie wykonawcy, w którym zawarł informację o niepodleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, który to dokument miał istotny wpływ na uzyskanie zamówienia publicznego w postępowaniu przetargowym nr [...] /18 na pełnienie funkcji inspektora nadzoru dla zadania „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr [...] relacji R. – C., na odcinku od obszaru niezabudowanego w miejscowości Ż. do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr [...] w miejscowości G., tj. od km 19+018 do km 27+020,00 na terenie gmin D. i G. , powiatu m. i c. województwa [...], Etap drugi i trzeci, tj. km 19+018 do km 24+767 z wyłączeniem kanalizacji deszczowej od km 24+250 do km 24+772” prowadzonego przez [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w w., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

2. w dniu 9 października 2018 r. w [...] Zarządzie Dróg Wojewódzkich w w. przy ul. M., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą P. przedłożył niezgodne z prawdą oświadczenie wykonawcy, w którym zawarł informację o niepodleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, który to dokument miał istotny wpływ na uzyskanie zamówienia publicznego w postępowaniu przetargowym nr 219/18 na pełnienie funkcji inspektora nadzoru dla zadania „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr [...] na odcinku od km 55+350 do km 57+600 oraz od km 69+230 do km 72+781 przewidziane do dofinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WM” prowadzonego przez [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

3. w dniu 4 listopada 2018 r. w [...] Zarządzie Dróg Wojewódzkich w W. przy ul. M. , prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą P. przedłożył niezgodne z prawdą oświadczenie wykonawcy, w którym zawarł informację o niepodleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, który to

dokument miał istotny wpływ na uzyskanie zamówienie publicznego w postępowaniu przetargowym nr [...] /18 na pełnienie funkcji inspektora nadzoru dla zadania „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr [...] relacji K. – L. – B. – G. – R. na odcinku od km 41+272 do km 52+714 (rzeczywisty kilometr: od km 41+178 do km 51+599) na terenie gmin G., R. powiatów g. i ż., województwa [...] (odc. G. – R.) przewidziane do dofinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WM” prowadzonego przez [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

4. w dniu 13 listopada 2018 r. w [...] Zarządzie Dróg Wojewódzkich w W. przy ul. M. , prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą P. przedłożył niezgodne z prawdą oświadczenie wykonawcy, w którym zawarł informację o niepodleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, który to dokument miał istotny wpływ na uzyskanie zamówienie publicznego w postępowaniu przetargowym nr [...] /18 na pełnienie funkcji inspektora nadzoru dla zadania „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr [...] relacji K. – P. – S. na odcinku od km 38+400 do km 45+217 na terenie gminy C. powiat s., województwa [...] (odc. G. – R.; tak zapewne omyłkowo w oryginale - uw. SN) przewidziane do dofinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WM” prowadzonego przez [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie wyrokiem z dnia 5 lutego 2020 r., sygn. akt V K 598/19, R. S. uznał za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt 1 - 4, przyjął, że stanowią one ciąg przestępstw i za to na podstawie art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go, a na podstawie art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na 40 zł. Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1096,36 zł tytułem kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku, zaskarżając go w całości, wniósł obrońca oskarżonego. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k.), błąd w ustaleniach faktycznych, który miał istotny wpływ na treść wyroku oraz naruszenie przepisów prawa materialnego (art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.). Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie R. S. od popełnienia

zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 10 grudnia 2020 r., sygn. akt X Ka 377/20, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynów 1-4 wyeliminował pkt 1 przywołany przy art. 24 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych oraz z podstawy prawnej skazania wyeliminował art. 91 § 1 k.p.k., natomiast w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Pismem datowanym 1 lutego 2023 r. obrońca skazanego R. S. , powołując się na art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i art. 547 § 3 k.p.k., wystąpił o wznowienie opisanego postępowania, twierdząc, że w sprawie ujawniły się nowe fakty i dowody w postaci prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 11 października 2022 r., w sprawie VII GA 167/22, oddalającego apelację pozwanego wniesioną od wyroku z dnia 29 kwietnia 2022 r. Sądu Rejonowego w Kielcach, sygn. akt V GC 3792/18.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II AKo 72/23, na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w zw. z art. 544 § 1 k.p.k. wznowił na korzyść skazanego R. S. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 grudnia 2020 r., sygn. akt X Ka 377/20, zmieniającym wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 5 lutego 2020 r., sygn. akt V K 598/19 (pkt 1 wyroku). Następnie uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 grudnia 2020 r., sygn. akt X Ka 377/20 oraz poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy -Śródmieścia w Warszawie z dnia 5 lutego 2020 r., sygn. akt V K 598/19 (pkt 2) i na podstawie art. 547 § 3 k.p.k. uniewinnił R. S. od dokonania przypisanych mu czynów (pkt 3). Na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa (pkt 4).

Prokurator Rejonowy Warszawa Śródmieście - Północ w Warszawie zaskarżył powyższy wyrok w całości co do winy na niekorzyść R. S. Zarzucił „obrazę przepisów postępowania, a to:

- art. 8 § 1 k.p.k., poprzez niesamodzielne rozstrzygnięcie okoliczności związanych z rozwiązaniem umowy nr [...], w tym skuteczności złożonych w tej kwestii przez Województwo [...] - [...] Zarząd Dróg Miejskich (powinno być:

Wojewódzkich - uw. SN) i R. S. oświadczeń o odstąpieniu od umowy, które to okoliczności były już przedmiotem prawidłowej, samodzielnej oceny Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie i Sądu Okręgowego w Warszawie, i zastąpienie ich ustaleniami zawartymi w wyrokach Sądu Rejonowego w Kielcach V Wydziału Gospodarczego w Kielcach, sygn. V GC 3792/18 oraz Sądu Okręgowego w Kielcach VII Wydział Gospodarczy z 11 października 2022 roku wydanego w sprawie VII GA 167/22,

- art. 7 k.p.k. w zw. z art. 547 § 3 k.p.k., poprzez wewnętrznie sprzeczną i niezgodną z zasadami logiki ocenę dokumentów zalegających w aktach postępowania V GC 3792/18 Sądu Rejonowego w Kielcach, podczas gdy zawisłość sporu przed sądem cywilnym była znana orzekającym w sprawie sądom karnym i została poddana ocenie, a zatem wydanie wyroku cywilnego zapadłego wskutek powództwa o zapłatę, nie może być uznane za nowy fakt ani nowy dowód wskazujący na to, że skazanie R. S. jest oczywiście niesłuszne, które to uchybienia miały wpływ na treść wyroku, skutkując błędnym ustaleniem faktycznym w postaci przyjęcia, że zdarzenie historyczne objęte zakresem normy z art. 24 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku - Prawo zamówień publicznych nie zaistniało i uznanie, że złożenie przez R. S. czterech oświadczeń, że nie podlega wykluczeniu, jako zgodne z prawdą nie wyczerpywało znamion przestępstwa z art. 297 § 1 kk i w konsekwencji - skutkując niesłusznym uniewinnieniem go od popełnienia zarzucanych mu czynów”.

Podnosząc powyższe, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej zmodyfikowała zakres zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Wskazała, że nie jest dopuszczalne zaskarżenie rozstrzygnięć z pkt 1 i 2 tego wyroku, natomiast pozostaje aktualne zaskarżenie rozstrzygnięcia z pkt 3. Wniosła o uchylenie tego rozstrzygnięcia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stanowisko prokuratora co do zakresu zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione na rozprawie kasacyjnej było prawidłowe, bowiem - co wynika z art. 547 § 2 i 3 k.p.k. - nie jest dopuszczalne w apelacji wniesionej od wyroku wydanego w następstwie wznowienia postępowania kwestionowanie samej decyzji o wznowieniu oraz powiązanej z nim decyzji o uchyleniu zaskarżonego orzeczenia. Apelacja może kwestionować jedynie - o ile taki zapadnie - wydany po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia wyrok uniewinniający lub umarzający postępowanie [zob. D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II. Art. 425-673, wyd. VII, WKP 2024, teza 10 do art. 547; także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2020 r., II KA 1/20, OSNK 2021, nr 2, poz. 6]. Tymczasem treść apelacji wskazywała, że jej autor dążył do poddania kontroli nie tylko wydanego wobec R. S. wyroku uniewinniającego, ale też poprzedzającego ten wyrok orzeczenia o wznowieniu postępowania, w konsekwencji o uchyleniu zaskarżonego orzeczenia skoro twierdził, w nawiązaniu do podanej przez Sąd Apelacyjny przyczyny tej decyzji, że „zawisłość sporu przed sądem cywilnym była znana orzekającym w sprawie sądom karnym i została poddana ocenie, a zatem wydanie wyroku cywilnego zapadłego wskutek powództwa o zapłatę, nie może być uznane za nowy fakt ani nowy dowód wskazujący na to, że skazanie R. S. jest oczywiście niesłuszne”.

Analiza sprawy przeprowadzona w szerokim zakresie właściwym dla zwykłego postępowania odwoławczego kazała przyjąć, że o ile ma rację skarżący, iż uniewinnienie oskarżonego z powodu podanego przez Sąd Apelacyjny nasuwa zastrzeżenia, to uchylenie wydanego przez ten Sąd wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania nie byłoby rozstrzygnięciem prawidłowym. Wszak w świetle art. 437 § 2 k.p.k. wydanie przez Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie wyroku kasacyjnego byłoby dopuszczalne wyłącznie w razie stwierdzenia któregoś z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (z wyjątkiem ujętych w § 1 pkt 9-11), w wypadku wskazanym w art. 454 § 1 k.p.k. (niemożność skazania przez sąd odwoławczy oskarżonego uniewinnionego w pierwszej instancji lub co do którego w tej instancji umorzono postępowanie) lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Realia procesowe przedmiotowej sprawy są takie, że podstawą do wydania wyroku kasacyjnego mogłoby być jedynie uznanie, że

zachodzi wypadek wskazany w art. 454 § 1 k.p.k. To jednak nakładałoby na Sąd Najwyższy obowiązek umotywowanego opowiedzenia się za skazaniem R. S. W dalszej części niniejszego uzasadnienia zostanie wykazane, że nie zachodzą warunki do takiego postąpienia, natomiast w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że w apelacji zasadnie zakwestionowano zasadność uniewinnienia oskarżonego z tego powodu, że w procesie cywilnym zostało wydane korzystne dla R. S. orzeczenie, mianowicie Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 11 października 2022 r., w sprawie VII GA 167/22, oddalił apelację pozwanego (Województwo [...] - [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach) wniesioną od wyroku z dnia 29 kwietnia 2022 r. Sądu Rejonowego w Kielcach, sygn. akt V GC 3792/18, którym przesądzono, że do odstąpienia od umowy doszło z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi zamawiający, a nie wykonawca, tj. oskarżony w procesie karnym R. S. Sąd Apelacyjny zaznaczył, że w czasie, gdy ten proces się toczył, fakt prowadzenia przez strony sporu przed sądem cywilnym - sądem gospodarczym był znany, ale na etapie rozpoznawania apelacji przez Sąd Okręgowy w Warszawie spór ten nie był rozstrzygnięty, natomiast zaistnienie w obrocie prawnym wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach wydanego w sprawie o sygn. akt VII GA 167/22, nakazuje ponownie rozważyć kwestię odpowiedzialności karnej oskarżonego, bowiem „ustalenie tego faktu może doprowadzić do konstatacji, że skazany przypisanych mu czynów nie popełnił, względnie że nie stanowią one przestępstwa”. Wypada przyjąć, że tym samym Sąd Apelacyjny uznał, iż już sąd karny pierwszej instancji powinien powstrzymać się z wyrokowaniem (zapewne zawiesić postępowanie) do czasu wydania prawomocnego orzeczenia w sprawie cywilnej (gospodarczej), ponieważ ma ono decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Najwyraźniej też uznał, że nie jest prawidłowe stanowisko sądów obu instancji, które wskazały, iż:

- „mimo sporu, jaki toczy się pomiędzy oskarżonym a poprzednim zamawiającym, tj. [...] Zarządem Dróg Wojewódzkich fakt, iż umowa została rozwiązana przed datą jej rzeczywistego zakończenia jest bezsporny. Oskarżony będąc w posiadaniu tej wiedzy, składając oferty w kolejnych postępowaniach oświadczał nieprawdę w (...) oświadczeniach dotyczących wykluczenia wykonawcy z postępowania” (Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie),

- „bezsprzeczne (...) pozostaje przecież to, że [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w K., jako podmiot zamawiający w dniu 12.03.2018 r. ze względu na nienależyte wypełnienie obowiązków przez wykonawcę odstąpił od umowy nr [...] (...). Powyższego nie zmienia toczyący się spór cywilny oskarżonego z wcześniejszym zamawiającym (...), jaki wszczęty został w celu ustalenia podmiotu rzeczywiście winnego rozwiązania umowy. Skorzystanie przez oskarżonego z przysługujących mu uprawnień odwoławczych, nie podważa przecież istnienia w czasie przystępowania do procedury przetargowej, obiektywnego faktu rozwiązania wcześniejszej umowy jeszcze przed datą jej rzeczywistego zakończenia z winy wykonawcy, tj. w tym wypadku oskarżonego” (Sąd Okręgowy w Warszawie).

Sąd Apelacyjny przyjął, że uwzględnienie powództwa, z którym wystąpił R. S., świadczy, iż stroną, która nienależycie wykonała swoje zobowiązanie był zamawiający, przez co wykonawca (tj. oskarżony) był uprawniony do odstąpienia od umowy. Zatem do rozwiązania umowy doszło rzeczywiście przed okresem jej obowiązywania, ale z przyczyn, które nie leżały po stronie wykonawcy; tym samym nie zaistniało zdarzenie historyczne, które obligowałoby oskarżonego do złożenia oświadczeń, że zachodzi fakultatywna przesłanka wykluczenia go z postępowania, określona w art. 24 ust. 5 pkt 4 Prawa zamówień publicznych. W konsekwencji złożenie przez niego czterech oświadczeń, że nie podlega wykluczeniu z postępowania przetargowego nie wyczerpywało znamion przestępstwa.

Takie podejście do zagadnienia nie było jednak prawidłowe, ponieważ ma rację prokurator gdy wskazuje w apelacji na wynikające z art. 8 § 1 k.p.k. prawo i obowiązek sądu karnego samodzielnego rozstrzygania zagadnień faktycznych i prawnych oraz niezwiązanie tego sądu rozstrzygnięciem innego sądu lub organu. Podobnie ma rację gdy wskazuje, że „w momencie składania ww. oświadczeń, oskarżony miał świadomość, że zawarte w nim oświadczenia nie są zgodne z prawdą. Sam fakt kwestionowania przez oskarżonego słuszności wcześniejszego rozwiązania umowy przez Województwo [...] - [...] Zarząd Dróg Miejskich (powinno być: Wojewódzkich - uw. SN) i wytoczenie powództwa przed sądem cywilnym przeciwko zamawiającemu, nie mógł być podstawą do uznania przez R. S., że podstawa wykluczenia nie zaistniała. Ponadto w dniu składania ww. oświadczeń nie mógł on przewidzieć, jaki zapadnie wyrok sądu cywilnego. Subiektywne przekonanie

R. S. (na dzień składania oświadczeń) o nieponoszeniu przez niego winy we wcześniejszym rozwiązaniu z nim umowy jest irrelewantne”. Istotnie, żaden przepis, w szczególności art. 24 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, obowiązującej w dacie czynów (obecnie art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych - Dz. U. z 2023 r., poz. 1605), nie upoważniał oferenta do złożenia negatywnego w treści oświadczenia również wtedy, gdy jest przekonany, że wcześniej inny zamawiający niesłusznie rozwiązał umowy i na tym tle zainicjował postępowanie cywilne. Wszak należy wymagać, żeby i w takim wypadku wykonawca (oferent) złożył oświadczenie o treści pozytywnej, przy czym nie jest wykluczone opatrzenie go adnotacją, że nie poczuwa się do niewykonania, względnie nienależytego wykonania w istotnym stopniu wcześniejszej umowy oraz że w kwestii zasadności jej rozwiązania przez zamawiającego toczy się spór przed sądem powszechnym. Niemożliwą do przyjęcia konsekwencją stanowiska przyjętego przez Sąd Apelacyjny byłoby uznanie, że o treści wyroku sądu karnego decyduje wyrok sądu cywilnego (gospodarczego), chociaż nie należy do rozstrzygnięć wymienionych w art. 8 § 2 k.p.k., zatem do zawieszenia postępowania karnego - do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez sąd rozpoznający sprawę cywilną (gospodarczą) - obliuguje wstąpienie na drogę procesu osoby oskarżonej o czyn art. 297 § 1 k.k. (na tle złożenia zamawiającemu nieprawdziwego oświadczenia wymaganego przez Prawo zamówień publicznych), o ile przedmiotem procesu jest wykazanie, że rozwiązanie wcześniejszej umowy przez zamawiającego nie było zasadne. W takim wypadku można spodziewać się nawet intencjonalnego - tylko w celu zahamowania procesu karnego - inicjowania przez zainteresowane osoby procesów cywilnych. W każdym razie wbrew celowi odpowiednich przepisów ustawy, zamawiający nie uzyskałby informacji, że wcześniej była kwestionowana rzetelność występującego w przetargu wykonawcy (oferenta).

Jak wcześniej nadmieniono, należało jednak uznać, że wydanie wyroku kasatoryjnego w niniejszej sprawie z odwołaniem się do art. 454 § 1 k.p.k. nie byłoby orzeczeniem prawidłowym. Z materiałów sprawy wynika bowiem, że jest uprawnione przyjęcie, iż składając [...] Zarządowi Dróg Wojewódzkich w W. obiektywnie nieprawdziwe oświadczenia oskarżony działał w usprawiedliwionej nieświadomości bezprawności czynów zabronionych (art. 30 k.k.), co wyłącza uznanie, że dopuścił

się przestępstw z art. 297 § 1 k.k. Niezależnie od tego, że pozostawał w potwierdzonym później prawomocnym orzeczeniem sądu przekonaniu, iż nie dał zamawiającemu ([...] Zarządowi Dróg Wojewódzkich w K.) powodów do zerwania wcześniej zawartej umowy, z jego zasługujących na wiarę wyjaśnień wynika, że przed wypełnieniem formularza oświadczenia zasięgał opinii kwalifikowanych podmiotów (wskazanych imiennie adwokata i radcy prawnego) jak powinien go wypełnić i uzyskał informację, że w sytuacji wejścia w spór sądowy z poprzednim zamawiającym, w kolejnym postępowaniu przetargowym może złożyć oświadczenie o treści negatywnej (k. 67, 71 odw., 596 akt sprawy). Nadto oskarżony z innych źródeł miał informację, że inne podmioty, w tym poważna firma trudniąca się profesjonalnie budową dróg (S.) w analogicznej sytuacji również składały negatywne oświadczenia przy ubieganiu się o zamówienie publiczne i było to akceptowane przez zamawiających, w tym przez [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w W., który uznawał, że brak jest powodów do zawiadamiania organów ścigania (k. 71 odw., 674, pisma k. 678-682). Należy podkreślić, że twierdzenie oskarżonego, iż przed złożeniem oświadczeń konsultował ich treść z prawnikami jest tym bardziej wiarygodne, że również w apelacji jego obrońca (adwokat) prezentował pogląd, iż „nie sposób uznać, aby działanie oskarżonego R. S. zrealizowało znamiona czynu zabronionego stypizowanego w art. 297 § 1 k.k. Do czasu bowiem prawomocnego rozstrzygnięcia we wskazanych sprawach sądowych oskarżony nie mógł jedynie w oparciu (o) wskazane okoliczności złożyć oświadczenia, że to z przyczyn leżących po jego stronie doszło do niewykonania lub nienależytego wykonania poprzedniego zamówienia publicznego skoro podjął szereg działań prawnych wykazujących bezzasadność oświadczenia złożonego przez [...] Zarząd Dróg Wojewódzkich w K. (...)”.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku. W uzupełnieniu należy zaznaczyć, że dla jasności wyводу odstąpiono od sporządzenia jego uzasadnienia na formularzu, o którym mowa w art. 99a k.p.k., przyjmując że takie postąpienie jest dopuszczalne, a niekiedy nawet wskazane (zob. wyroki SN: z dnia 11 sierpnia 2020 r., I KA 1/20, OSNK z 2020 r. Nr 9-10, poz. 41; z dnia 16 listopada 2021 r., IV KK 448/20 i in.)

Andrzej Tomczyk Zbigniew Puskarski Eugeniusz Wildowicz

[J.J]

[ms]